

*Ευχαριστούμε πολύ την φίλη μας Ευδοκία Ελευθερίου για παρουσίαση του λήμματος «**ΝΗ**» που έκανε την 1/10/2019.*

ΝΗ- ΚΑΙ ΝΗ

ΝΗ - αρνητικό προθετικό μόριο [αλλά και ΝΗ ισχυρά βεβαιωτικό μόριο, νη Δία, μα τον Δία]

ΝΗΝΕΜΙΑ (στερητικό **νη-** + άνεμος) και ΝΗΝΕΜΟΣ

ΝΗΠΕΝΘΗΣ (στερητικό **νη-** + πένθος), 3-2, ο αποβάλλον το πένθος, την λύπη [πένθος, πάθος, πέπονθα, πάσχω]. Και ΝΗΠΕΝΘΗ Καρυωτάκη.

ΝΗΠΙΟ ουσιαστικοποιημένο επίθετο (<νήπιος, **νη-** + έπος) και ΝΗΠΙΟΘΕΝ και ΝΗΠΙΩΔΗΣ (παιζοντα αυτά, αλλά όχι το επίθετο ΝΗΠΙΟΣ!). Αντιστοιχεί στο λατ. INFANS (in + fans <for, φάσκω, φημι). Εξού οι λατινογενείς λέξεις για το μωρό, το νήπιο, την νηπιακή ηλικία γαλλ. enfant, ιτ. Infanzia [αμετροεπής, συνεπής και ασυνεπής κ.λ.π.]

ΝΗΣΤΕΥΩ (στερητικό **νη-** + εσθίω = τρώγω) απέχω από την τροφή, ΝΗΣΤΙΚΟΣ, ΝΗΣΤΕΙΑ

ΝΩΧΕΛΗΣ (στερητικό **νη-** + ωκύς = γρήγορος) βραδύς, αργοκίνητος, νωθρός, αδρανής

ΝΗΔΥΜΟΣ αδιατάρακτος, γλυκός, ευχάριστος, ήπιος (Δία δ' ουκ έχειν **ήδυμος** ύπνος [Τον Δία δεν τον έπιανε ο γλυκός ο ύπνος] – ομηρ. φράση – εφελκυστικό

ν

, χάριν ευφωνίας), επίθετο 3-3 (ή και 2) και ουσιαστικοποιημένο επίθετο νήδυμος (ο ύπνος, λόγιο). Στον Αρίσταρχο, όμως, νη-δύνω (αντί ανέκδυτος), ύπνος βαθύς, από τον οποίο δεν εγείρεται κάποιος εύκολα – ετυμολογική ερμηνεία που δεν μου φαίνεται να ευσταθεί. Αντίθετα, το σχεδόν συνώνυμο ΝΗΓΡΕΤΟΣ (επίθετο ομοίως αναφερόμενο στον ύπνο)

προκύπτει από το νη- +εγείρω. Σχετικά: Νήδυμος ύπνος, Ορφέας, Μούσα και νήδυμον ύδωρ, άνθος. Συνάφεια του ήδυμος με το ηδύς (ομόριζο).

ΝΗΦΑΛΙΟΣ (>ΝΗΦΩ απέχω από τον οίνο, είμαι νηφάλιος και, επίσης, αναλαμβάνω από κάτι κακό: ανανήφω, ανένησα, ανάνηψη)

[Το βίντεο της παρουσίασης](#)